GAZETA KRAKOWSKA

Nro 90.

Z KRAKOWA DNIA 9 LISTOPADA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Petersburga d. 2 Października d. k.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Cesarz Jegomość d. 11 z. m., o 9 wieczorem przybył do Nowego Bychowa, i miał nocleg w przygotowanym dla Siebie domu administracyi Xiążęcia Sapiehy; a nazaiutrz przed 9tą odprawiwszy przegląd znayduiącego się tu oddziału wzorowego, wyiechał w dalszą podróż przez miasto Rohaczew, miasteczko Pobołów do twierdzy Bobruyska i daley. Na trakcie, Nayiaśnieyszy Pan wszystko w naylepszym raczył znaleść porządku; w Powiecie Rochaczewskim tamecznego Horodniczego, Porucznika Szybiekę i sprawnika ziemskiego Chorążego Zienkowicza, za dostateczny porządek, udarować raczył brylantowemi pierścieniami.

Nabożeństwo żałobne, za duszę Piusa VII. Papieża, zaczęło się d. 29 z. m. a trwać będzie przez 9 dni następnych, w kościele katolickim parochialnym.

Z Wilna d. 10 Października.

W Poniedziałek, d. 8 b. m. w tuteyszym kościele katedralnym, zaczęło się 9cio dniowe nabożeństwo żałobne, za zmarłego Oyca S. Piusa VII.

Od granic Hiszpańskich d. 20 Października.

Kadyx, Pampelona, Santona i St. Sebastian maią bydź na rok w żywność opatrzone i zaczenaią iuż tam onę zwozić.

Baron Eroles stał d. 10 o pięć ćwieci mili od Leridy i usiłował złączyć się z Santos-Ladron. Przeszło do nich 200 konstytucyynych żołnierzy. Podług listów z głowney naszey kwatery w Katalonii uda się do nich Molitor z Granady i Murcyi, ale zapewne przed iego nadeyściem Barcelona, Tarragona i Hostalrich otworzą bramy swoie.

Przed Urgel zachodzą ciągle ieszcze potyczki z woyskami z twierdzy, które Gubernator Vigo umie zawsze obietnicą pieniędzy do wycieczki nakłaniać. Kapitulacyi Figueras niechciał Vigo dla Urgel przyiąć. Roboty do oblężenia twierdzy ciągnione zatem daleyi są mimo niepogody, która nawet im iest pomocną, ponieważ konstytucyioniści nie mogą ich przez wycieczki przerywać, i wyszłych niedawno ludzi odparto walecznie.

Z Madrytu d. 16 Października.

N. Król nakazał wyrokiem swoim wszystkim Jenerałom Kapitanom prowin-

cyy, aby Xciu Angouleme i Xciu Carignan, w nagrodę położonych znakomitych ich zasług względem Hiszpanii przez oswobodzenie J. K. Mci z iarzma rewolucyynego, w wszystkich okolicach państwa takie czynione były honory iak Jnfantom Królewskim.

J. K. M. sam i Rodzina iego okazali Xciu Angouleme za iego przybyciem d. 10 b. m. do Sewilli naywiększą przychylność i wdzięczność; ażeby przybycie iego do miasta niebyło dokładnie doniesione, przeto nie mógł bydź tak okazale przyięty iak sobie J. K. M. życzył. Przybył z nim Xżę Carignan i oba obiadowali u J. K. Mci. Wieczorem odwiedziwszy Wysocy Państwo kościoł katedralny, znaydowali się na walce byków. Miasto było tego wieczora wspanialey oświecone niżeli poprzedzaiącego. Jnfant Franciszek odprowadził Xcia Angouleme do Alcala, a Xżę Carignan odprowadził Jnfanta na powrót do Sewilli.

Przybycie Xcia Angouleme do naszey stolicy oznaczaią teraz na 25 Października a N. Króla na 1 Listopada.

Wydany w Sewilli pod d. 11 b. m. wyrok Królewski iest następuiącey osnowy: Naywiększem złem, ktore rewolucyi przypisać należy, iest kształcenie umysłu młodzieży, którą obeznawano z naygorszemi i sztucznie ułożonemi xiążkami i pismami, tak dalece, iż wyobrażenia o religii i honorze, które powinny bydź w młody umysł wpaiane, zupełnie wyrugowano i młodzież na rewolucyionistów tworzono. Wstrzymanie do podobnego celu dążącego planu, powinno bydź pierwszym naszym obowiązkiem, postanowiłem zatem wyznaczyć juntę z osób różnego sposobu życia i zatrudnień naukowych, lecz niemniey znanych z chrześciiańskich i monarchicznych zasad, tudzież z nauk i przywiązania do mey osoby. (Wyrok ten iest wprawdzie przez Ministra Saez podpisany, lecz zdaie się bydź do niego wymierzony, który iako prezes tey junty natychmiast swoie działanie rozpocząć i rozważyć dzieła, które stósowne są do wsparcia Ołtarza, Tronu i Oyczyzny.)

Z wszystkich stron nadchodzą teraz do J. K. Mci adressy, które okazuią radość wiernego iego ludu z powodu iego uwolnienia, prosząc o usunięcie od tronu wszystkich teoryy, które stały się źródłem okropnych nieszczęść dla Królów i narodów.

W imieniu miasta Koruny wyszło pisemko przeciw zaprowadzeniu izb prawodawczych i przywróceniu inkwizycyi.

Kilkunastu mieszkańców Santandru podali pod d. 10 Sierpnia do Rejencyi i Xięcia Angouleme przełożenia względem utrzymania się przy zakupionych przez siebie dobrach kościelnych, odwołuiąc się do rozporządzeń Jana 1go i 2go, tudzież Henryka 2go. Dziennik *Restaurador* zbiiaiąc te przełożenia, przywodzi rozporządzenie Henryka 2go w r. 1371 i słowa Jana 2go w r. 1409 w Stanach w Burgos wyrzeczone; tudzież oświadczenie tegóż w r. 1380, iż dobra duchowne nie mogą bydź sprzedane.

Potwierdza się teraz, iż w St. Sebastian osoby przywiązane do sprawy Królewskiey były zamordowane. W liczbie ich znayduią się duchowni i zakonnicy. Lecz zabóycy ich poszli w niewolą Francuzką.

Pisma nasze poczytuią na szczególnieysze dzieło Opatrzności, iż także San Miguel, drugi Riego poymany został.

Ciudad Rodrigo, gdy Jenerał kapitan dawney Kastylii posłał Gubernatororowi rozkaz Królewski, mocą którego wszystkie warownie i korpusy woyskowe poddać się powinny nayblizey stoiącem woyskom Królewskiem, otworzyła d. 11 b. m. bramy swoie. P. Mariano Novoa iako Gubernator osadzi z potrzebnem woyskiem tę twierdzę, a Jenerał kapitan, poczyniwszy potrzebne rozporządzenia uda się na powrót do Zamora lub Salamanki.

W Korunie obchodzone było uwolnienie Króla uroczystością, a podczas rocznicy urodzin J.K.Mci dał Morillo obiad na 50 osob.

D. 12 znaydował się ieszcze Król w Sewilli.

Major-Jenerał woyska Francuzkiego, Hr. Guilleminot, tudzież znayduiący się przy Królu w Kadyxie Xże Hiiar i Hr. Corres mianowanemi są kawalerami złotego Runa.

— Dnia 18. —

Wyrokiem z d. 9 b m. w Sewilli wydanym nakazał Król w całym kraiu załobne nabożeństwa za dusze padłych podczas rewolucyi ofiarą osób.

Szwaycarska gwardyia Francuzka odbywa służbę przy Królu. — Xiąże San Fernando odebrał w tey samey chwili, gdy się chciał do J. K. Mci zbliżyć, rozkazał udania się do Murcyi. Był on w r. 1820 Ministrem i iego słabość i wahanie się nie mało przyłożyć się miały do uskutecznienia rewolucyi. Z nim razem odebrali podobnież rozkazy Margr. de las Amarillas i Hr. Casa Sarria, mężowie maiący talenta woyskowe i nie należący do rewolucyi. Xże San Fernando iest oprócz tego przez swoie małżeństwo z siostrą Kardynała Burboni Xiężny Pokoiu, a córką Infanta brata Karola III. z Królewskim Domem zpokrewniony i zostawał dawniey w wielkich u Króla względach.

Jenerał Karol Odonnel wszedł dnia 12 b. m. do Ciudad Rodrigo. Wszystkie narodowe milicyie zostały rozbroione i musiały swe konie oddać. One i wiele konstytucyynych urzędników otrzymali paszporty do powrotu do domów. Jenerał Ponas i Prefekt Waladolidy Buch uiechali z pośpiechem z Ciudad Rodrigo.

Główny dowódca Murcyi ogłosił Kartagenę w oblężeniu, ponieważ Gubernator tamteyszy nie uczynił zadosyć rozkazowi Króla względem oddania twierdzy, który mu d. 9 doręczony został, i nawet do posłańca w Kartagenie strzelano. Gubernator iest z tego powodu za zdraycę ogłoszony i wszystkie Królewskie woyska tey prowincyi idą przeciw tey twierdzy.

Empecinado udał się z Montiio (w Estramadurze) do Caceres, gdzie d. 13 ognistą bronią przyięty został. D. 14 po potyczce, do którey nawet kobiety należały, cofnął się o 2 godziny drogi od miasta. Cała Estramadura na wiadomość o uwolnieniu Króla poobalała kamienie konstytucyyne.

Dowodzący pod Ballasterosem Brygadier Balanzat usiłował rozpaczaiący krok zrobić. Zbuntował się i chciał Granadę opanować; ale Jenerał Foissac - Latour pociągnął przeciw niemu.

Z Paryża d. 20 Października.

Mówią, iż Xże Angouleme zaraz za przybyciem do Madrytu poczyni potrzebne rozporządzenia do rozłożenia woyska na lewym brzegu Ebru, wyiąwszy zaymuiące pod Jenerałem Bourmont Kadyx i wyspę Leon, a główna kwatera będzie w Vittoria lub Burgos, sam zaś Xże uda się do Paryża.

Przybył tu Hr Torreno.

Dziennik Sporów zapewnia, iż przez mianowanie Barona Damas Ministrem woiennym, żadna w zasadach rządu nie zaydzie zmiana. — Baron Damas iest naymłodszym z Jenerałów poruczników i liczy dopiero 36 lat. (Pitt został w 21 roku Ministrem.) W młodocianym wieku uszedł z Francyi i dostał się do korpusu Kadetów w Petersburgu, z którego powodu zostawał aż do r. 1814 w służbie Rossyyskiey. Od przywrócenia prawego tronu iest on pierwszym woiennym Ministrem, który nie służył pod Napoleonem, i wnoszą ztąd, iż Xże Belluny był ostatnim z służących w rewolucyi.

Xże Dino mianowany został jenerałem porucznikiem, a dowództwo nad brygadą kirysserów gwardyi Królewskiey otrzyma Hr. Larochejaquelin.

Przybyły do Marsclii okręt zapewnia, iż widział na Barcelonie powiewaiącą białą chorągiew.

Zabrana w woienną niewolą osada St. Sebastian z swoim Naczelnikiem Pułkownikiem Odonnel przybyła d. 16 do Bordeaux.

Do municypalności miasta Walencienny nadeszła wiadomość, iż wszystkie przez jeńców Angielskich poczynione we Francyi długi zapłaconemi bydź maią, i mieszkańcy maią rachunki swoie podawać. Spodziewać się zatem należy, iż toż samo w Verdun nastąpi, gdzie Anglicy daleko więcey zostawili długów.

Z Londynu nadeszło doniesienie, że znany Don Manuel Godoy, Xże Pokoiu umarł, a ziedzicem wielkiego swoiego maiątku do 37 million: Fr. wynoszącego Króla Ferdynanda VII. ustanowił.

Dziennik Chorągiew biała uważa, iż Angliia przez mianowanie konsulów w południowey Ameryce, przeszkodzić chce pośrednictwu Francyi między Hiszpanią i iey osadami, i milczeniem niepodległość ostatnich uznaie.

Przybyły tu w niedzielę goniec Angielski, który nazaiutrz do Madrytu poiechał, wieźdź ma pismo P. Canning tyczące się utrzymania wiadomego traktatu względem wynagrodzenia szkód Anglii.

Marszałek polny Lauriston, naystarszy syn Marszałka tegoż nazwiska, przybył do Paryża i d. 20 przeszło godzinę rozmawiał z pierwszym Szambelanem Xięciem Blacas.

Drugi oddział 55go liniiowego pułku idący do Hiszpanii odebrał w Baionie przeciwny rozkaz i wrócił do Bordeaux.

Sądzą, iż Rząd zmnieyszy liczbę uniwersytetów; w południowey Francyi utrzymanemi tylko bydź maią w Tuluzie i Aix.

Stósownie do rozporządzenia Królewskiego wzięto się z pośpiechem do robienia kanału do Skaldy i przeszło 400 robotników iest iuż między Morta-

gne i Chateau l' Abbaye-zatrudnionych.

Sardyński Ambassador, Margr. Alfieri de Sostegno, dał wczoray wielki dyplomatyczny obiad.

Podług listów z Rio-Janeiro wysłany do Brazylii Królewski Kommissarz Paulino z uwiadomieniem o zaszłey w Portugalii przeciwney rewolucyi, uratował się tylko przed wściekłością pospólstwa ucieczką na stoiący w porcie okręt.

— Dnia 24. —

Główna nasza kwatera znaydowała się d. 15 b. m. w Cordova, a d. 16 w Carpio. — Korpus Burka idzie przez Salamankę do Segowii. — Do zabrania woysk naszych popłynął do Kadyxu okręt Bart.

Dziennik Gwiazda wyraża, iż podług nadeszłych do Ministerstwa woiennego doniesień, liczba zabitych i ranionych w woysku Francuzkiem przez całą woynę nie wynosi półpięta tysiąca.

Gdy d. 12 ciało dyplomatyczne i zagraniczni Posłowie winszowali Królowi zwycięztwa w Hiszpanii, rzekł J. K. Mość do nich: Pierwszy raz widzę Was, Mci Panowie, po wielkich w Hiszpanii zdarzeniach około siebie zebranych. Poczytuię się za szczęśliwego, iż mogę Monarchom Waszem z tego powodu wynurzyć moie życzenia; bo przekonany iestem, iż tronom, i ludom Europeyskim uczyniłem przysługę.

Miasto Marsellia oprócz przesłanych adressów do Króla i Xcia Angouleme z powinszowaniem chwalebnego ukończenia woyny z Hiszpanią, postanowiło dla ostatniego i iego zwycięzkiego woyska wystawić bramę tryumfalną.

Hr. Marcellus napisał odę na uwolnienie Króla Hiszpańskiego i ukończenie zwycięztwa w Hiszpanii.

Nagrody artystom i fabrykantom, którzy odznaczyli się swoiemi płodami, rozdane tą razą zostały w obecności Króla i własną iego ręką. Składały się zaś z 12 krzyżów legii honorowey, 72 złotych, 135 srebrnych i 250 miedzianych medalów.

W instytucie głuchoniemych przygotował niedawno syn Jenerała Gazat swoich współnieszczęśliwych kollegów z wielką pobożnością do przyięcia pierwszy raz S. Kommunii.

Wychodząca w tym roku piąta część deputowanych wynosi ogółem 86. Sądzą, iż izby prawodawcze nie będą przed Marcem zwołane.

Xże Fitz-James poluiąc niedawno z J. Królewicowską Mcią Monsieur, podpadł nieszczęściu, iż fuzyia iego niespodziewanie puściła i prawą rękę mu skaliczyła. Sądzą iednak, iż ręka będzie przecie uratowaną.

Urodzaie w niektórych okolicach kraju naszego bardzo tego lata są mizerne. W Tuluzie tak niedawno wielki ciągle deszcz padał, iż o wstrzymanie go 40godzinne naznaczono modły.

Na poboiowisku Waterloo postawiony bydź ma kolossalny lew 18 stop wysoki, a 20 długi na wzgórku 150 stop wysokim. Hollenderski Rzeźbiarz Vagend ma zlecenie wystawić ten posąg.

Z Hagi d. 24 Października.

W mowie, którą N. Król wczoray posiedzenia Stanów jeneralnych otworzył, między innemi wyraził:

„ Związki nasze z Europeyskiemi Mocarstwami noszą zawsze znamię wza-

iemney przyiaźni. — Teraźnieyszy rok był równie iak przeszły urodzayny; rozważyłem dokładnie interes właścicielów ziemskich i konsumentów i przekonałem się, iż nie potrzebuią pomocy prawodawstwa. — W prowincyi Grenindze tworzy się związek z właścicielów gruntowych, którego iest celem ugruntować na własnościach i dochodach kredyt, i pożyczać pieniędzy, które z niewielką prowizyią zwolna spłacanemi będą. Jeżeli uda się ten zamysł, tedy inne prowincyie póydą pewnie za tym przykładem, i kłopot, w którym posiadacze gruntowi znaydowali się w roku zeszłym, nie będzie więcey miał mieysca. — Taniość żywności przykłada się do przedsięwzięść przemysłowych; lecz im urodzaynieyszą iest ziemia, tem czynnieyszemi mieszkańcy bydź powinni, i tem więcey starać się należy o ułatwienie im wywozu przez handel i żeglugę. — Budżet na rok następny będzie Wam w krótce podany. Zachodzą w nim niektóre zmiany wypływaiące z nowego systematu podatkowania. Z resztą systemat ten nie podpada wielkiem trudnościom w uskutecznieniu swoim. „

J. K. M. mianował P. Sandberg de Essenburg prezesem drugiey izby Stanów jeneralnych. Taż izba wyznaczyła wczoray kommissyią do ułożenia adressu na Królewską mowę.

Z Londynu d. 19 Października.

Powszechna uwaga zwróconą teraz iest na ieden przedmjot, przy którey zapomniano zupełnie o politycznych doniesieniach. Kapitan Parry, ten waleczny żeglownik, który popłynął na odkrycia do północnego bieguna, i miano go już prawie za zgubionego, przybył rano wczoray do admiralicyi. Wysiadł w Whitby na ląd, gdy tymczasem iego okręty Fury i Hekla popłynęły na Tamizę. W roku 1821 przepatrzył z swoiemi okrętami zatokę Repulse, wniyścia PP. Tomasza Rock i Middleton, tudzież mieysca do zarzucania kotwic; ale nie znalazłszy żadney przeprawy ani na północy, ani na zachodzie, przezimował w zatoce południowey wyspy, którą nazwał zimową wyspą leżącą pod 66 stopniem i 11 minut północney szerokości i 83 stopni długości. W r. 1822 czynił dalsze rozpoznania ku północy, prowadzony i zachęcony przez Eskamiosów, z któremi podczas zimy wszedł w związki i zabrał przyiaźń, i zwiedził wszystkie odnogi na zachodzie aż do ciaśniny, która przedziela brzeg północney Ameryki od grupy wysp i do punktu, który w pierwszey swoiey podróży wynalazł. Wielki cel oznaczenia północney granicy Amerykańskiego lądu nie zdaie się zatem bydź dopełniony; Kapitan Parry postąpił o dwa stopnie daley na zachód i miał wielką nadzieię dopięcia celu swoiego; ale gdy doszedł do naywęższey części, kanału znalazł ślady odwiecznego lodu, który w żadney porze roku nie topnieie, i wyprawa przezimować musiała pod 69 stopniem i 20 minut szerokości, a 81 stopni i 50 m. długości. Gdy tego lata Kapitan Parry nie znalazł żadney zmiany w lodach i niewidział podobieństwa do przeprawy, odstąpił od dalszego przedsięwzięcia i postanowił do Anglii powrócić. Z ludu ieden tylko przewodnik Grenlandski i 3 majtków umarło, a ieden przypadkowo zginął. — Kapitan Parry, wyszedłszy

z admiralicyi pośpieszył do młodey Damy, z którą przyrzekł się żenić; lecz z wielką boleścią dowiedział się, że utraciwszy zapewne nadzieię iego powrotu, poszła za kogo innego, co tak go obeszło, iż zachorował.

P. Johston, prywatny Sekretarz Wielkorządcy Jrlandskiego, wyiechał d. 13 b. m. z Dublina dla obięcia w Anglii urzędu przy Stęplu. Pułkownik Shaw, który znaydował się przy Wielkorządcy iako Gubernatorze w Jndyiach, i niedawno ztamtąd powrócił, iedzie na prywatnego Sekretarza do niego.

Jenerał porucznik Lowry Cole mianowany iest cywilnym i woyskowym gubernatorem na Wschodnio-Afrykańskiey wyspie Mauritius (Jsle de France.) W innych osadach maią też urzędy bydź połączonemi.

Jenerał Downie, który oddawna w Kadyxie uwięziony siedział, Pułkownik Brown i inni Anglicy weszli w służbę Króla Hiszpańskiego.

Rząd postanowił posłać więcey woyska do zachodnich Jndyy.

Od Posła naszego w Paryżu, P. Stuart, nadeszły pisma do Kancelaryi spraw zagranicznych.

— Dnia 24 —

Wielu naczelników Hiszpańskich rewolucyionistów przybyło do Anglii przebranych i pod obcemi nazwiskami. Znayduią się nawet pomiędzy niemi osoby, które wcale nie żyły w zgodzie z rewolucyionistami, ale poiechały razem do Sewilli i Kadyxu.

W piątek przybył tu P. Bailey na okręcie Safo z pismem od Posła naszego w Hiszpanii, P. A'Court.

Kr. Pruski Minister-Rezydent przy Ziednoczonych Stanach północney Ameryki, tayny poselstwa Radca Greuhm, popłynął d. 30 z. m. z swoią rodziną z Hamburga na okręcie Hybernia do Filadelfii.

Nowy Mexykański konstytucyyny Kongres zgromadzi się d. 30 Października, i zdaie się podług prywatnych listów, iż kraie południowey Ameryki staną się na wzór północney związkową Rzeczpospolitą, ponieważ wiele prowincyy oświadczyło się za takową ligą.

Od brzegów Menu d. 20 Października.

Margrabia Badeński Wilhelm poiechał d. 18 b. m. do Włoch, gdzie całą zimę zamyśla przepędzić.

Xiężna St. Leu przybyła d. 15 b. m. z swoiemi synami Napoleonem i Ludwikiem z Arenenberg nad ieziorem Bodeńskiem do Augszburgu. Na całą zimę uda się do krajów Kościelnych.

Owdowiała Xiężna Landgrafowa Hessen-Rothenburg, z domu Xiężniczka Lichtenstein, umarła w nocy z d. 15 na 16 b. m. w Frankforcie na apoplexyią w 69 roku życia.

Baron Stroganow poiechał z Frankfortu do Paryża.

Kr. Bawarski Leśniczy w Tagernsee, P. Schenk, otrzymał od J. Królewicowskiey Mci Następcy tronu Pruskiego za swoią staranność w oświeceniu gór, piękną tabakierę złotą, którey wierzch wystawia polowanie na ielenie.

Na drodze z Hesko-Darmstadtskiego kraiu do Frankforta założona teraz iest celna komora.

Xże Barclay de Tolly, Hr. Capo d'

Jstria i P. Maitland znayduią się w tey chwili w Bernie.]

— Dnia 24 —

J. Królewicowska Mość Następca tronu Bawarskiego poiechał d. 13 b. m. do Rzymu.

Ces. Austryiacki Poseł, Hr. Spiegel, przy Dworze Kasselskim poiechał do Brunświka, dla znaydowania się przy obięciu nad tem Xięstwem panowania Xcia Karola.

Powszechne i zawsze ieszcze spadanie osadniczych towarów i płodów kraiowych zrządza wiele nieprzyiemnych wypadków: jak n. w samem Kreuznach okazało się niedawno 3 bankructw.

D. 18 b. m. z południa o godzinie 1wszey słyszeć się dał w okolicy Münberg o 10 godzin drogi od Baireut w kilku minutach po dwakroć huk podziemny, podobny do odległego grzmotu, podczas którego na otwartem polu zatrzęsła się ziemia, a w domach okna brzęczały.

Z Minchen piszą pod d. 18 Października: Na ostatniem naszem jarmarku znaydowała się iedna osobliwość, która zasługuie na wspomnienie. Czeladnik kapeluśniczy z Bawaryi, nazwiskiem Franciszek Kronecker, który z tłomaczkiem na plecach od r. 1799 przebył Niemcy, Francyią, Hiszpaniią, Portugaliią, Angliią, Włochy i Sycyliią, Wołoszczyznę, część Turcyi, a mianowicie Stambuł, Kair i Ziemię S. w czem wykazał się mieyscowemi paszportami, okazywał za pieniądze wszelkie gatunki monety, rozmaite owoce, domowe sprzęty i rysunki wzmiankowanych kraiów, a nadewszytko z zdarzeniami Jezusa Chrystusa maiące związek muszle i wzór S. Grobu w Jerozolimie.

Z Smirny d. 12 Września.

Wedle doniesienia tuteyszego dziennika Spektatora wschodniego, Missolungi nieznayduiej się w ręku Tureckich. Twierdza ta, iak otoczoną została trzema rowami, a każdy zasłaniaią działa, trudną iest do opanowania nagle. Od morza niedostępną także iest dla osadzonych działami głębiy. — Niedostatek pieniędzy wprawia Rząd Grecki coraz w większy kłopot. W odezwie pod d. 2 Czerwca wzywa Pelopenesanów do złożenia iednego milliona piastrów woiennego poboru w dniach 40, a resztę Grecyi w przeciągu 2 miesięcy. W odezwie d. 5 Czerwca każdy Grek iest wezwany, aby w moc swoią przykładał się do wyprawy przeciw Turkom na lądzie i wodzie. — Połączona Grecka flotta, która z Hydry w liczbie 75 okrętów wypłynęła, uważa poruszenia flotty Tureckiey. — O wstrzymaniu spraw politycznych, w Morei łatwo przekonać się ztąd można, iż 13 członków Rządu Greckiego uwięzionych, a to o zdradę przekonanych, i w kaydany okutych zostało. Pomiędzy temi więźniami znayduią się Kolokotroni oyciec i syn. Zdradę ich wydali Tureccy szpiegowie, których Grecy schwytali. —— Przybyły tu w przeszłym tygodniu Austryiackiego okrętu kapitan powiada, iż widział pod brzegami Samos część flotty Tureckiey, za którą Grecka flotta z rozpuszczonemi żaglami płynęła. O kilka mil od brzegów przyszło do żywey potyczki, która kilka godzin trwała, ale wypadek iey nie iest dotąd wiadomy.

DODATEK DO Nro 90 GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 9 LISTOPADA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 29 Października.

Nayiaśnieysi Cesarstwo dziś o godzinie 1szey z południa powrocili d tuteyszey stolicy w pożądanym stanie zdrowia na pociechę wiernych mieszkańców tuteyszych. — Dziś przybył tu także J. Cesarzewicowska Mość Arcyxiążę Józef Palatyn z swoią małżonką i rodziną w pożądnym stanie zdrowia z Węgier.

Z Stambulu d. 10 Października.

Porta przywołała na dawny stopień przed dwiema laty do Boli w mnieyszey Azyi wygnanego Tłumacza Porty Jakowaki Argiropoli. Sądzą, iż on przybędzie razem z Ghalib Baszą, który iest codziennie oczekiwany. Krok ten wzbudza powszechne zadziwienie i mieć może wielki wpływ do przyszłych stósunków Porty.

Od kilku dni mamy tu wiadomość, o korzyści, którą flotta Kapitana Baszy nad eskadrą powstańców z 35 okrętów złożoną w okolicy Lemnos odniosła. Powstańcy dostać się mieli pomiędzy dwa oddziały Ottomańskiey flotty i utracili 8 okrętów. Potwierdzenie tego doniesienia iest oczekiwane.

Zastanowienia rzecz godna, iż Kapitan Basza podczas ostatniego krążenia po Archipelagu około wielu zbuntowanych wysp przepłynął, i między innemi zatrzymał się przed Milo, Andros i Tine, nic przeciw nim nie przedsięwziąwszy. Prymasi dwoch pierwszych wysp posłali mu podarunki w bydle i owocach, z których ostatnie tylko przyiął i to za zapłatą. Na Tine chciano toż samo zrobić, ale lud sprzeciwił się i strzelał z fuzyy do Tureckich okrętów; lecz Basza zdawał się na to nie zważać.

Następuiące doniesienie z wyspy Salamis, na którey od początku Września znaydowała się większa część mieszkańców Ateńskich, kilku Europeyskich Konsulów i naywyższa rada powstańców, daie o zaszłych w tey okolicy od 13 Września zdarzeniach dokładne i autentyczne wyiaśnienia, iakie rzadko z teraźnieyszego placu boiu odebrać można:

Z Kuluri (na Salamis) d. 13 Września.

Turecki korpus woyska, który na

końcu Lipca osadził Liwadyią i Teby, zagroził Atenom, po tem nagle zwrocił się do Negrepont, podaią do 18,000 ludzi. Znaczna część tego korpusu (nie licząc zbiegów) po krwawych potyczkach na tey wyspie, cofnęła się do Zeituni i trzyma ciągle górne przeprawy Oeta (Termopile) osadzone. Woyska powstańców, daleko w mnieyszey liczbie, przestaią na pilnowaniu drogi do Salony. Nikita i Panchuria stoią w tey okolicy z 800 ludzi. Odysseusz stoi w wąwozach Parnassu; lecz większa część ludu opuścić go miała. —— Od 4 do 5 Września około 8000 Turków postąpiło do Oropo - Kapondriti i Kalamo nad kanałem Negrepontskim. Od pierwszey trwogi w Lipcu uszli na wyspę Salamis mieszkańcy powrócili do Aten; na wiadomość, że Turcy zaięli Kalamo, na nowo oddalić się musieli, do czego przymusił ich nawet dowodca cytadeli Goury. D. 7 Września pokazała się Turecka jazda nad brzegiem Jlissus, i na znak z Akropolis musieli wszyscy ktorzy się ieszcze ociągali z naywiększym pospiechem odpłynąć, przyczem niemało zaszło nieszczęść. — Pewna liczba lekkiey jazdy zbliżyła się potem do miasta od grobu Antiopy, ale zastawszy go opuszczone, cofnęła się i przestała na obraniu winnic i ogrodów. D. 8 weszła ieszcze do wsi Kalendri, Marusi i Kephisia, a d. 9 zniknęła. Korpus do którego należała zdaie się, że po zaszłych potyczkach między woyskami Baszy Skutary i powstańcami pod Bozzarisem zmienił swoie stanowisko. O tych potyczkach niemamy tu dokładney wiadomości. Podług zapewnienia Greków przez nocny napad podczas którego Marco Bozzari zabity został, ponieśli Turcy znaczną stratę. W kilka dni potem brat Bozzarisa Konstanty miał na nich powtórnie uderzyć i zupełnie pobić. Ostatnia wiadomość opiera się iednak na niepewnych wieściach. — Osada cytadeli Atenskiey składa się z 800 naylepszego Greckiego woyska i 15 Philhelińskich artylerzystów. Jest obficie w ammunicyią i żywność opatrznona i niełatwo, chyba wielkiemi działami może bydź do poddania się zmuszoną. Turcy trzymali się iak wiadomo 7 miesięcy w tey cytadeli i poddali się tylko nakoniec z niedostatku wody, do czego przyczyniła się szczególniey okoliczność, iż przyiąć do niey musieli 1200 kobiet i dzieci. Powstańcy wyporządzili teraz nietylko dawną cysternę, ale i studnią między obiema teatrami, i oprócz tego pod iaskinią Pan odkryli nowe źrodło wody i warownia mi z cytadellą połączyli. Wszystkie kobiety są oddalone, tak iż cytadella długo bronić się może. —— Na początku tego tygodnia syn Petro-Beja z 160 ludzi, a inny korpus z 170 Ateńczyków odpłynęli na zmocnienie osady w Akropolis. Zdaie się iednak, iż Goura, z ktorey tuteysi Grecy bardzo są niekontenci zabroniła im wniyścia i przymusiła do osadzenia pustego miasta przeciw któremu Turcy zapewne nie postąpią. — Od kilku tygodni naywyższy Rząd powstańców, czyli rada wykonawcza osiadła w Salamis, i składa się z Pietro - Beja - Mauromichali, prezesa, Teodora Kolokotroni, Viceprezesa, Andrzeia Zaimi, Sotiri Karalambi i Andrzeia Hr. Mataxa. Kolokotroni iednak ieszcze nie przybył. — Maurokordato, który poróżnił się z innemi naczelnikami, bawi na Hydra. Mieysce iego sekretarza jeneralnego zastępuie nieiaki Spiliadi. Negri znayduie się w Atenach bez obowiązku, a Demetry Jpsylanty żyie prywatnie w Trypolizzy. — Znany Lord Biron znayduie się na wyspie Cefalonii, zkąd ofiarować miał Grekom znaczne summy pieniędzy. (Z Dostrz. Austryiackiego.)

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

robione w Obserwatoryum Astronomicznem UNIWERSYTETU JAGIELLONSKIEGO, *w Miesiącu Listopadzie roku 1823.*

Dzień	Wysoko: Baromet:			Stan Thermometru			Hygrometr	Wiatr	Stan Atmosfery.
	rano	po poł:	wieczr:	rano	po poł:	wieczr:	rano pop: wie:	ran: p.p. w.	
4.	27.7,6	27.7,10	27.8,0	† 4	† 7	† 6	98° 83° 50°	NONONO	poch.poch. desz.
5.	27.8,2	27.8,6	27.9,0	6	8	7	100. 90. 99.	NONONO	desz.poch.poch.
6.	27.9,0	27.9,4	27.9,0	6	7,5	6	100.90.100.	NONONO	desz.poch.desz.
7.	27.8,0	27.7,5	27.7,1	6	7,5	5	100 90. 90.	NONONO	desz.poch.poch

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę dnia 9 dana będzie Opera bufo w 2 aktach, pod nazwiskiem: *Cerulik Wieyski,* którą poprzedzi Komedya w 1 akcie wierszem oryginalnie w języku polskim napisana, pod nazwiskiem: *Zrzędność i Przekora.*

We Czwartek zaś dnia 13 b. m. daną będzie Komedya w 3 aktach oryginalnie po Włosku przez sławnego Goldoniego napisana na ięzyk polski przełożona, pod nazwiskiem: *Antykwaryusz,* czyli *Piekło Domowe.*

UWIADOMIENIE.

Przybyła tu zwierzętarnia pokazywana będzie za zmnieyszeniem ceny dziś w Niedzielę d. 9, i iutro w Poniedziałek d. 10 po raz ostatni w Sali domu murowanym Pana Lubowieckiego na Kleparzu pod Nrem 4. Jako to: Dwa Egipskie Krokodylle i ieden Brazyliyski, tak zwany *Antilope* czyli rogaty koń, biały Niedźwiedź z Nowey Zemli, Cybetański kot z Brazylii, Marlbourg, Colitriches, Mangabay, czarny Saioux, biały Sai, czyli piszcząca Małpa, Maimon, dwa Cesarskie Orły z pozłacanemi dziobami, Zuraw, 4 stopy wysoki, Sęp Egipski, zielona Papuga i wiele innych gatunków rzadkich zwierząt. — Zwierzętarnia ta zaszczycona była odwiedzeniem przez N. Cesarza Austryiackiego i N. Króla Neapolitańskiego w Wiedniu d. 19 Maia r. b. N. Króla Pruskiego w Berlinie, N. Króla Bawarskiego w Minihen, i N. Króla Saskiego w Dreznie. — Właściciele rzadkich tych zwierząt polecaią się względom Prześwietney Publiczności i upraszaią o łaskawe odwiedzenie.

Advinent, Oyciec i Syn.

W powyższym domu są także dowidzenia Anatomicznie zrobione w Florencyi z wosku Figury *Adama* i *Ewy* w naturalney wielkości, wystawiaiące wewnętrzną budowę ciała ludzkiego, które tak doskonale podług natury są zrobione, iż zdaie się iakoby im tylko mowy i ruchu brakowało.

DONIESIENIA.

Podpisany Kómornik ninieyszem ma honor zawiadomić Prześ: Publiczność, iż w drodze Exekuci zaięte kosztowności, iako to: dwa łańcuchy złote, łyżki srebrne, &c. przez publiczną licytacyą po trzechkrotnem onych wystawieniu stósownie do Art: 621 K. P. S. stanowczo, w dniu 18 Listopada 1823 r. o godzinie 10 ranney, w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod Licz. 226 sprzedanemi zostaną. Chęć licytowania maiący, mogą każdego dnia takowe kosztowności w mieyscu sprzedaży odbyć się maiące, to iest: w Kancellaryi podpisanego Kómornika z rana od godziny 10 do 12; popołudniu od 2 do 4 widzieć; otrzymaiący przybicie, natychmiast gotowiznę wyliczyć winien będzie. — W Krakowie d. 6 Listopada 1823 r.

Teodor Jaworski, K. S.

W Krakowie u P. Jarzyńskiego Kom: w ulicy Gro 'zkiey pod L. 26 i 27 d. to i następnych dni b. m. i r. o godz: 9 ranney a o 3 z południa odbędzie się sprzedarz przez publiczną licytacyą w drodze exekucyi Sądowey prawnie zaiętych ruchomości, iako to: stolarszczyzny, także bielizny, pościeli, żelaziwa, różnego włosia do materaców, i t. p. sprzętów gospodarskich. Życzący sobie takowe zalicytować na oznaczony czas i mieysce z gotowemi pieniądzmi currant przybędą. — W Krakowie dnia 6 Listopada 1823 r.

T. Jarzyński, K. S.

We wsi Binczycach w Okr. Wol: M. Krakowa leżącey dnia 11 b. m. i r. o godzinie 10 ranney odbędzie się licytacyia publiczna krów, koni, owiec, tudzież wydzierżawienia dochodów młyna na rok ieden od daty licytacyi zaczynaiący się. — W Krakowie d. 7 Listopada 1823 roku.

T. Jarzyński, K. S.

Dnia 12 Listopada r. b. 1823 i następnych dni b. m. i r. o godzinie 9 ranney, a o 3 z południa w Krakowie przy ulicy Grodzkiey w domu pod L. 7 odbędzie się licytacyia publiczna w drodze exekucyi Sądowey zaiętych ruchomości, iako to: mebli, bielizny, srebra, faiansu, stolarszczyzny, miedu do [illegible] — Do którey wydzierżawione będą dochody kamienicy iedney przy ulicy Grodzkiey Nro 37, drugiey przy ulicy Mikołayskiey Nro 632, tudzież Dworka na Wesołey pod Nrem 271 sytuowanych. Życzący sobie zalicytewać tak ruchomości, iako i dochody na oznaczony czas i mieysce przybydź zechcą. — W Krakowie dnia 31 Października 1823 roku. *T. Jarzyński*, Kom: Sąd:

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa z Okręgiem, podaie do publiczney wiadomości, że P. Woyciech Alexander dwoyga Imion Skorczyński Komornik przy Sądach tuteyszych uskutecznił dnia 21 i 24 Lipca 1823 roku zaięcie Kamienicy w Krakowie w Okręgu I. Gminie V. przy Ulicy Szpitalney pod L. 575/6 między Kamienicami sąsiedzkiemi Wdowy i sukcessorów Dynidowiczów frontem w ulicę Szpitalną, zaś w pracecznicy z Kamienicą do Pana Anastazego Siemońskiego należącą numerem konskrypcyonalnym 575/6 oznaczonemey P. Bernarda Gostkowskiego Ob. Kr. własney, którey naiemnikami są PP. Augustyn Petla, Paweł Styrczykiewicz Murarz, Franciszka Rakowska, Antoni Gruszecki i Józef Osiecki, a to na satysfakcyią summy Zł. R. 600 w Szeynach Austryiackich [illegible] rachuiąc z prowizyią po 5 od 100 od dnia 18 Czerwca 1799 r. kapitału nie przenoszącą i kosztami prawnemi z mocy Wyroków Trybunału I. Instancyi dd. 27 Października 1821 r. zaocznie. 2go Tegoż Trybunału dd. 26 Lutego 1822 ocznie. 3go Sądu Appellacyinego dd. 18 Czerwca 1823 r. zapadłych od P. Bernarda Gostkowskiego Sukcessorom Schönaurowskim, iako to: P. Leopoldowi Schönauer Koncepiście Ces. Król. Gubernialnemu, Pani Maryi z Schönaurów Brezany, P. Franciszka Brezany Konsyliarza Ces. Król. Gubernialnego, małżonce Kajetanie z Schönaurów Steinmayer po ś. p. Janie Steinmayer Sekretarzu Cyrkularnym pozostałey Wdowie we Lwowie Galicyi Austryiackiey zamieszkałym należącey się. — Protokół zaięcia tey Kamienicy PP. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu Okr: I. Wol. M. Krakowa, Piotrowi Grzybowskiemu Wóytowi Gminy V. d. 24 Lipca 1823 r. tudzież dłużnikowi P. Bernardowi Gostkowskiemu prawnie wręczonym i tenże Vol. III. Księgi zaięcia Aktów Hipoteki W. M. Krakowa z Okręgiem dd. 21 Października 1823 r. na karcie 500 pod Nr. 97, a w Kancelaryi Pisarza Tryb: I. Inst: w Księdze III. Zaięciów nieruchomości od stronnicy 900 pod L. 105 29 Października 1823 r. wpisanym został. Sprzedarz tey Kamienicy popierać będzie P. Felix Słotwinski O. P. D. Adwokat przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. Do pierwszey publikacyi warunków licytacyi wyznacza się dzień 16 Grudnia 1823 r. następne zaś termina stosownie do Art. 702 K. P. S. na Audyencyi Trybunału I. Instancyi ustanowione będą. — W Krakowie dnia 29 Października 1823 r.

Kuliczkowski, Pisarz.